

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (ΕΑΔΗΣΥ)

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 27 Ιανουαρίου 2025 με την εξής σύνθεση: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος, Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλος και Φιλία Κοντραφούρη, Μέλος – Εισηγήτρια.

-Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 18/12/2024 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 1858/20.12.2024 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» που εδρεύει στη ..., ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

ΚΑΤΑ

-Του ..., που εδρεύει στη ..., οδός ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

-Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...», που εδρεύει στην ..., στην οδό ... και εκπροσωπείται νόμιμα.

=====

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα ζητά να ακυρωθεί: α) η απόφαση της ... Επιτροπής του ... με αρ. .../2024 (Πρακτικό Τακτικής Συνεδρίασης με αρ. .../...-...-2024) και το ενσωματωθέν σε αυτήν πρακτικό καθώς και κάθε συναφής πράξη, κατά το μέρος που έγιναν δεκτές οι εξηγήσεις και η προσφορά της εταιρείας ... στο τμήμα 1 και ανακηρύχθηκε αυτή ως οριστική ανάδοχος για το τμήμα 1.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα.

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο.

1. Για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο ποσού 944,00 ευρώ, σύμφωνα με τα άρθρα 363 ν. 4412/2016 και 5 πδ 39/2017 και την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ύψους 152.131,09€ πλέον ΦΠΑ για το τμήμα 1 (κωδικός ηλεκτρονικού παραβόλου: ...).

2. Με τη Διακήρυξη με αρ. πρωτ. .../... .2024, προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός με αντικείμενο «...», συνολικής εκτιμώμενης αξίας

... ευρώ πλέον ΦΠΑ. Ως κριτήριο ανάθεσης ορίστηκε με τη Διακήρυξη αυτό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς με βάση την τιμή. Η Διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις2024 (ΑΔΑΜ: ...) και στο ΕΣΗΔΗΣ, μέσω του οποίου διενεργείται ο διαγωνισμός με συστημικό α/α Ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών ορίστηκε η ...η/.../2024.

3. Στον διαγωνισμό συμμετείχαν η προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα και άλλος ένας (1) οικονομικός φορέας. Με το πρακτικό .../... .2024 με αρ. πρωτ. .../... .2024, η Επιτροπή του διαγωνισμού εισηγήθηκε να γίνουν δεκτές οι προσφορές (δικαιολογητικά/τεχνική προσφορά) όλων των διαγωνιζομένων. Με το πρακτικό .../...-...-2024 με αρ. πρωτ. .../... .2024, η Επιτροπή του διαγωνισμού εισηγήθηκε την προσωρινή κατακύρωση του διαγωνισμού: α) στον οικονομικό φορέα ... για το Τμήμα Α και β) στην προσφεύγουσα για το τμήμα Β. Τα ως άνω πρακτικά έγιναν αποδεκτά με την απόφαση με αριθμό .../2024 της ... Επιτροπής. Με το πρακτικό .../...-...-2024 με αρ. πρωτ. .../... .2024 η Επιτροπή του διαγωνισμού εισηγήθηκε την ανακήρυξη οριστικών αναδόχων για το τμήμα Α τον οικονομικό φορέα ... και για το τμήμα Β την προσφεύγουσα. Με την απόφαση της ... Επιτροπής του ... με αρ. .../2024 εγκρίθηκε το παραπάνω πρακτικό.

4. Κατά της παραπάνω απόφασης ασκήθηκε από την προσφεύγουσα προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 8/7/2024 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 989/8.7.2024 η οποία έγινε δεκτή με βάση την απόφαση με αρ. .../2024 του 1ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ και η υπόθεση αναπέμφθηκε στην αναθέτουσα αρχή, προκειμένου να καλέσει η τελευταία την εταιρία ... σε εξηγήσεις ως προς τον ασυνήθιστα χαμηλό χαρακτήρα της προσφοράς της και συγκεκριμένα του διοικητικού κόστους.

5. Στη συνέχεια, η αναθέτουσα αρχή με το αίτημα παροχής διευκρινίσεων με αρ. πρωτ. .../... .2024 κάλεσε την εταιρία ... να παρέχει εξηγήσεις για το διοικητικό κόστος της προσφοράς της στο τμήμα 1. Η παραπάνω εταιρία υπέβαλε το έγγραφο διευκρινίσεων με αρ. πρωτ. .../...-...-2024. Η Επιτροπή του διαγωνισμού με το Πρακτικό με αρ. 4 με ημερομηνία ...-...-2024 εισηγήθηκε την αποδοχή των εξηγήσεων της εταιρίας ... και την ανάδειξή της σε ανάδοχο του Τμήματος 1. Το παραπάνω πρακτικό έγινε αποδεκτό με την προσβαλλόμενη απόφαση με αρ. .../2024 (Απόσπασμα από το 40ο πρακτικό

τακτικής συνεδρίασης της ... Επιτροπής), που κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες στις 10-12-2024.

6. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της, χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε ΕΑΔΗΣΥ είναι αρμόδια για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής, για την άσκηση της οποίας έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις παραδεκτού, μεταξύ των οποίων και το εμπρόθεσμο.

7. Η προσφεύγουσα, ως προσφέρουσα που συμμετέχει παραδεκτά στον διαγωνισμό ασκεί την προδικαστική προσφυγή με έννομο συμφέρον προβάλλοντας λόγους απόρριψης της προσφοράς του οικονομικού φορέα, στον οποίο και κατακυρώθηκε προσωρινά το αποτέλεσμα του διαγωνισμού.

8. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την προδικαστική προσφυγή στους θιγόμενους οικονομικούς φορείς στις 19/12/2024 και υπέβαλε απόψεις επ' αυτής στις 2/1/2025 νόμιμα και εμπρόθεσμα. Η παρεμβαίνουσα άσκησε στις 20/12/2024 παρέμβαση νόμιμα και εμπρόθεσμα.

9. Η Διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και, ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει τόσο τους τρίτους, προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και την αναθέτουσα αρχή που υποχρεούται μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τους όρους της (βλ. ενδεικτικά αποφάσεις ΣτΕ 1217/2018, σκ. 5, 2434/2017, σκ. 5, 1086/2015, σκ. 5, 4901/2014, σκ. 8, 2551/2013, 5022/2012, 2635/2009, ΕΑ ΣτΕ 15/2021, 352/2016, 53/2011, 241/2020, Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224/2007, 78/2007, 19/2005 και αποφάσεις 7ου Τμ. Ε.Σ 539/2024, 2106/2021 κ.α.), ορίζει στις κρίσιμες για την επίλυση της κρινόμενης διαφοράς διατάξεις τα εξής:

«2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου 'Οικονομική Προσφορά' / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών. Η οικονομική προσφορά συντάσσεται με βάση το κριτήριο ανάθεσης βάσει τιμής και σύμφωνα με το υπόδειγμα που παρέχεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V της παρούσας Διακήρυξης και υποβάλλεται ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου .pdf ψηφιακά υπογεγραμμένη, στον Υποφάκελο 'Οικονομική Προσφορά'. Οι προσφέροντες υποχρεούνται, με ποινή

αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. ... Ειδικά στις συμβάσεις ... οι Αναθέτουσες Αρχές προβλέπουν ότι οι προσφέροντες υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 3863/2010. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. ... **3.1.2.1.γ'** «Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88 και 89 ν. 4412/2016. Εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, η προσφορά απορρίπτεται ως μη κανονική».

10. Από τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 συνάγεται ότι προϋπόθεση του παραδεκτού της άσκησης αίτησης αναστολής εκτέλεσης και ακύρωσης του άρθρου 372 του ν. 4412/2016 αποτελεί η προηγούμενη άσκηση προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ. Περαιτέρω, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, για ζητήματα που έχουν ήδη αποτελέσει αντικείμενο διοικητικής προδικασίας, δε χωρεί καταρχήν δεύτερη προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, παρά μόνον αίτηση αναστολής και ακύρωσης ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου. Όμως, αν στην νεότερη απόφαση της αναθέτουσας αρχής (ή φορέα), η οποία εκδίδεται κατ' αρχήν σε συμμόρφωση προς απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ ή του Διοικητικού Εφετείου, περιλαμβάνονται νέες κρίσεις ή αιτιολογίες που δεν αποτέλεσαν αντικείμενο της προηγηθείσας διοικητικής προδικασίας ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, έχει υποχρέωση ο θιγόμενος οικονομικός φορέας να προσβάλει αυτές με προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ ως προϋπόθεση παραδεκτής άσκησης της αίτησης αναστολής και ακύρωσης

ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου (ΣτΕ 674/2022, Ε.Α. ΣτΕ 80/2021, 261/2020). Έτσι, όταν με την απόφαση της αναθέτουσας αρχής που εκδίδεται καταρχήν μετά από απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ, επιλέγονται ενέργειες που δεν αποτελούν αυτόθροη συνέπεια της τελευταίας, αλλά απαιτούν νέα κρίση της αναθέτουσας και παράγουν καινούριες έννομες συνέπειες, τότε είναι υποχρεωτική η άσκηση προδικαστικής προσφυγής, ενώ αν ασκηθεί απευθείας αίτηση ακύρωσης ενώπιον των δικαστηρίων, απορρίπτεται ως απαράδεκτη (ΔΕφ Θεσ/νίκης 197/2023, ΔΕφΑθ 1383/2023, ΔΕφΑθ 944/2022, ΔΕφίωα 133/2022).

11. Η προσφεύγουσα άσκησε την προδικαστική προσφυγή, με ημερομηνία 8/7/2024 και Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΕΑΔΗΣΥ 989/8.7.2024 με την οποία ζήτησε την ακύρωση της απόφασης της ... Επιτροπής του ... με αρ. .../2024 καθ' ο μέρος, μεταξύ άλλων, έγινε δεκτή η προσφορά της ... στο τμήμα 1, χωρίς να διαγνωστεί το ασυνήθιστα χαμηλό διοικητικό κόστος που δηλώνει και να κληθεί σε εξηγήσεις δυνάμει του άρθρου 88 ν.4412/2016. Η παραπάνω προσφυγή έγινε δεκτή με την απόφαση .../2024 του 1ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ και ειδικότερα ως προς την εταιρία ..., κρίθηκε «*οι προσβαλλόμενες να ακυρωθούν κατά το μέρος τους που έκαναν δεκτή την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας, χωρίς να την καλέσουν να παράσχει εξηγήσεις επί της προσφερθείσας τιμής ως προς το κονδύλιο του διοικητικού κόστους και η υπόθεση να αναπεμφθεί στην αναθέτουσα αρχή, ώστε να εκτιμηθεί αιτιολογημένα από τα αρμόδια όργανά της, κατ' ενάσκηση των κατ' άρθρα 88 ν. 4412/2016 και 3.1.2.1.γ' της Διακήρυξης αρμοδιοτήτων τους, εάν η προσφορά της παρίσταται ασυνήθιστα χαμηλή και οι προσφερθείσες τιμές ανεπαρκείς για την εκτέλεση του Τμήματος 1 της σύμβασης*». Πράγματι, η αναθέτουσα αρχή με το αρ. πρωτ. .../07.10.2024 αίτημα παροχής διευκρινίσεων κάλεσε την εταιρία ... να παρέχει εξηγήσεις για το διοικητικό κόστος της προσφοράς της στο τμήμα 1. Η εταιρία πράγματι υπέβαλε το έγγραφο διευκρινίσεων με αρ. πρωτ. .../23-10-2024. Η Επιτροπή του διαγωνισμού με το πρακτικό με αρ. .../...-...-2024 εισηγήθηκε την αποδοχή των εξηγήσεων της εταιρίας και την ανάδειξή της σε ανάδοχο του Τμήματος 1. Το παραπάνω πρακτικό έγινε αποδεκτό με την απόφαση της αναθέτουσας με αριθμό .../2024. Είναι άρα προφανές ότι η τελευταία αυτή απόφαση και το εγκριθέν πρακτικό, σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν αυτόθροη συνέπεια της .../2024 απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ καθότι η

αναθέτουσα σε συμμόρφωση με την απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ υποχρεούτο μεν να καλέσει την εταιρία σε εξηγήσεις, στη συνέχεια όμως είχε πλήρη ευχέρεια, είτε να αποδεχθεί αυτές ως εύλογες, αποδεχόμενη ως εύλογο το διοικητικό κόστος που υπολογίζει, είτε να απορρίψει την προσφορά της, αξιολογώντας από το περιεχόμενο των εξηγήσεων ότι το διοικητικό κόστος είναι ασυνήθιστα χαμηλό. Συνεπώς η παρούσα προσφυγή ασκήθηκε παραδεκτά και πρέπει να εξεταστεί ουσιαστικά

12. Με τον **μοναδικό λόγο της προδικαστικής προσφυγής**, η προσφεύγουσα προβάλλει ότι με πλημμελή και ελλιπή αιτιολογία και καθ' υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας η αναθέτουσα αρχή αποδέχθηκε τις εξηγήσεις που υπέβαλε η εταιρία ... ως προς το ύψος του διοικητικού κόστους.

Σε κάθε περίπτωση, κατά την προσφεύγουσα, η αιτιολογία αποδοχής των εξηγήσεων είναι ελλιπής, διότι η αναθέτουσα δεν απαντά σε όλους τους ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς που προέβαλε η προσφεύγουσα ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ αναφορικά με το ποιά είναι τα αναγκαία ελάχιστα νόμιμα κόστη. Για να ήταν νόμιμη η αιτιολογία αποδοχής των διευκρινίσεων της αναθέτουσας, θα όφειλε η αναθέτουσα αρχή να αντιπαραβάλει τις διευκρινίσεις της εταιρίας ... με τους δικούς της ισχυρισμούς και να εξηγήσει για ποιο λόγο αποδέχεται τις μεν και απορρίπτει τις δε. Αντίθετα, η αναθέτουσα αποδέχθηκε τις διευκρινίσεις της ..., χωρίς να αξιολογήσει και να αποφανθεί αιτιολογημένα επί των δικών της κρίσιμων ισχυρισμών, και ως εκ τούτου η αιτιολογία αποδοχής της εταιρίας ... είναι προδήλως ελλιπής.

13. Ειδικότερα, με το πρακτικό 4 με αρ. πρωτ. .../... .2024 το οποίο εγκρίθηκε με την απόφαση της ... Επιτροπής με αριθμό .../2024, η επιτροπή του διαγωνισμού, εισηγήθηκε την αποδοχή των έγγραφων εξηγήσεων της συμμετέχουσας (για την αιτιολογία της αποδοχής βλ. παρακάτω στη σκ. 27).

14. Σύμφωνα με τα παραπάνω, κατά την **προσφεύγουσα**, η αναθέτουσα υπολαμβάνει εσφαλμένα ότι στο διοικητικό κόστος περιλαμβάνεται μόνο το κόστος έκδοσης των εγγυητικών επιστολών και όχι η συνολική αξία τους. Αντίθετα, η αξία των εγγυητικών επιστολών αποτελεί πραγματικό κόστος του έργου που βαρύνει τον οικονομικό φορέα.

15. Επίσης, ως προς το κόστος εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, η **προσφεύγουσα** ισχυρίζεται ότι η παρεμβαίνουσα, δηλώνοντας ότι το κόστος

έκδοσης και διατήρησης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής ανέρχεται στο ποσό των 30,45 € για ολόκληρο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης, επικαλείται κάποια ειδική συμφωνία με Τράπεζα. Όμως, στο άρθρο 2.2.2.1 της Διακήρυξης ορίζεται ότι το ποσό της εγγύησης συμμετοχής για το τμήμα 1 είναι ...€ και άρα η παρεμβαίνουσα δεσμεύεται από το ποσό αυτό. Όπως επίσης δεσμεύεται και από την απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ .../2024 με την οποία κρίθηκε ότι «...34. Τέλος, λαμβανομένων υπόψη των παραπάνω δαπανών, ήτοι: **α)** τις δαπάνες δημοσιεύσεων, οι οποίες προσδιορίστηκαν συγκεκριμένα από την αναθέτουσα αρχή, σε 193,44 ευρώ για το σύνολο του διαγωνισμού, **β)** το κόστος εισφοράς ΕΛΠΚ ποσού (... χ ...=) 180 ευρώ για τα ... άτομα που αναφέρει ότι θα απασχολήσει η παρεμβαίνουσα και **γ)** το κόστος εγγυητικών επιστολών το οποίο ορίζεται στη Διακήρυξη στο ποσό των (...+...= ... ευρώ), δεν προκύπτει η επάρκεια του κονδυλίου του διοικητικού κόστους στην οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας. Όμως, η ΕΑΔΗΣΥ δεν μπορεί να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 88 ν. 4412/2016, ήτοι στην έκδοση αιτιολογημένης απόφασης αποδοχής των οικονομικών προσφορών ή απόρριψής τους ως ασυνήθιστα χαμηλών, η οποία (έκδοση της οικείας απόφασης) προϋποθέτει την ανάπτυξη πραγματικού διαλόγου μεταξύ του οικονομικού φορέα και της αναθέτουσας αρχής για τη διαπίστωση της σοβαρότητας και της φερεγγυότητας των προσφορών. Κατά συνέπεια, ο τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός, οι προσβαλλόμενες να ακυρωθούν κατά το μέρος τους που έκαναν δεκτή την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας, χωρίς να την καλέσουν να παράσχει εξηγήσεις επί της προσφερθείσας τιμής ως προς το κονδύλιο του διοικητικού κόστους, και η υπόθεση να αναπεμφθεί στην αναθέτουσα αρχή, ώστε να εκτιμηθεί αιτιολογημένα από τα αρμόδια όργανά της, κατ' ενάσκηση των κατ' άρθρα 88 ν. 4412/2016 και 3.1.2.1.γ' της Διακήρυξης αρμοδιοτήτων τους, εάν η προσφορά της παρίσταται ασυνήθιστα χαμηλή και οι προσφερθείσες τιμές ανεπαρκείς για την εκτέλεση του Τμήματος 1 της σύμβασης».

16. Η αναθέτουσα με τις απόψεις της υποστηρίζει πως ορθά κρίθηκαν από την αρμόδια Επιτροπή του Διαγωνισμού επαρκείς οι εξηγήσεις της εταιρίας ... σχετικά με την τεκμηρίωση της οικονομικής προσφοράς της ως προς το διοικητικό κόστος. Αντιτάσσει ότι η **εγγυητική επιστολή συμμετοχής** απαιτείται για την παραδεκτή συμμετοχή στο διαγωνισμό, ενώ η **εγγυητική**

καλής εκτέλεσης απαιτείται για την υπογραφή της σύμβασης και στο διοικητικό κόστος εντάσσεται το κόστος έκδοσης τους που υπολογίζεται με βάση την αξία τους. Όσον δε αφορά στη **δαπάνη απασχόλησης ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας** και το **κόστος οχημάτων και βενζίνης** για τη ..., οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας αφενός, απορρίφθηκαν με την .../2024 απόφαση του 1^{ου} κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ, αφετέρου, έχουν ήδη διευκρινιστεί και δεν χρειάζονται περαιτέρω επεξηγήσεις. Ειδικότερα για τη δόθηκε η διευκρίνιση με το έγγραφο με αρ. πρωτ. .../11.4.2024 σύμφωνα με το οποίο «*Η ... είναι στατική και στην ... κυρίως και ... της περιφραξης αυτής. Κατά συνέπεια το όχημα είναι απαιτητό για λόγους ... από τις ... περισσότερο και δευτερευόντως για την αποτροπή και την αποθάρρυνση των ενδεχόμενων ανεξέλεγκτων από τρίτους αποθέσεων στον Σε όλους τους ... οι αναφερόμενες ... είναι ... και εντός του Κατά συνέπεια τα διανυόμενα χιλιόμετρα του οχήματος θα είναι μηδενικά για τους σκοπούς της ..., ενώ το χρονικό διάστημα κάλυψης της υπηρεσίας για τον εν ... θα αφορά μόνο το έτος 2025*».

17. Η παρεμβαίνουσα αντιτάσσει ότι καταρχήν η αιτίαση της προσφεύγουσας περί δήθεν χαμηλού διοικητικού κόστους της προσφοράς της για το τμήμα 1, πρέπει να απορριφθεί προεχόντως ως αόριστη. Τούτο διότι η προσφεύγουσα δεν τεκμηριώνει την αιτίασή της, σε τυχόν απόκλιση του διοικητικού κόστους της προσφοράς της για το επίδικο τμήμα από τις κρατούσες στην αγορά τιμές και από τις τιμές των υπολοίπων συμμετεχόντων στο διαγωνισμό, αλλά ερείδεται αποκλειστικά και αόριστα στην κοστολόγηση της οικονομικής προσφοράς της ίδιας της προσφεύγουσας.

18. Η παρεμβαίνουσα συνεχίζει ότι, το κόστος έκδοσης και διατήρησης **εγγυητικής επιστολής συμμετοχής**, ανέρχεται στο ποσό των 30,45 € για ολόκληρο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης (ήτοι ...€ ποσό εγγυητικής επιστολής συμμετοχής X ... % κόστος προμήθειας εγγυητικής επιστολής συμμετοχής ανά αδιαίρετο τρίμηνο, σύμφωνα με την εν ισχύ συμφωνία σχετικά με τις προμήθειες εγγυητικών επιστολών που έχουμε συνάψει με την τράπεζα ... = ... € X 5 αδιαίρετα τρίμηνα από .../.../2024 – .../.../2025 χρόνος ισχύος εγγυητικής επιστολής συμμετοχής = 30,45 € για όλο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης.

19. Ως προς το κόστος έκδοσης και διατήρησης **εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, η παρεμβαίνουσα** ισχυρίζεται ότι έχει προγραμματίσει, σε περίπτωση που αναδειχθεί ανάδοχος, να εκδώσει από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, με ελάχιστη προμήθεια, δεδομένου ότι για την έκδοση γραμματίου σύστασης παρακαταθήκης καταβάλλονται δικαιώματα κατά τη σύσταση 5‰ επί του ποσού παρακατάθεσης, με ανώτερο ποσό τα 50,00 € εφάπαξ. Ως εκ τούτου για την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, ποσού ... € (... € εκτιμώμενη αξία της σύμβασης x 4 %), το κόστος έκδοσης γραμματίου παρακαταθήκης ανέρχεται στο ποσό των ... € (... € X ... /1000 = ... €). Επομένως για κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, θα απαιτηθούν συνολικά ... €.

20. Ειδικότερα δε, ως προς το κόστος έκδοσης και διατήρησης των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, **η παρεμβαίνουσα** παραθέτει τα ακόλουθα: Οι εγγυητικές επιστολές είναι συνήθεις μορφές τραπεζικών εγγυοδοτικών συμβάσεων που εκδίδονται από τράπεζες και αποτελούν ιδιαίτερο τύπο εγγύησης, που επιτρέπει την άμεση καταβολή του ποσού της εγγύησης στον δανειστή χωρίς προσφυγή στα δικαστήρια. Η εγγυητική επιστολή συνάπτεται με σύμβαση μεταξύ πελάτη και τράπεζας και έχει ενοχικό χαρακτήρα, δημιουργώντας υποχρεώσεις μόνο για την τράπεζα. Στους δημόσιους διαγωνισμούς, οι εγγυητικές επιστολές συμμετοχής εκδίδονται για τη συμμετοχή του οικονομικού φορέα στον διαγωνισμό και επιστρέφονται μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας ή την προσκόμιση της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης. Το κόστος έκδοσης και διατήρησης των εγγυητικών επιστολών περιλαμβάνει τα κόστη προμήθειας που καθορίζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα για κάθε τρίμηνο που καλύπτει η εγγύηση.

21. Επομένως, κατά την **παρεμβαίνουσα**, το κόστος των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και καλής εκτέλεσης σε καμία περίπτωση δεν περιλαμβάνει ολόκληρο το ποσό της εγγύησης, αλλά περιλαμβάνει το ποσό της προμήθειας για την έκδοση και διατήρηση αυτών. Γί' αυτόν τον λόγο, η παρεμβαίνουσα έχει υπολογίσει ποσό έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, το οποίο ανέρχεται σύμφωνα με τα παραπάνω στο ποσό των 30,45 € για όλο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης.

22. Αναφορικά με το κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, σύμφωνα με την **παρεμβαίνουσα**, δεν επιβαρύνει μόνο την προκείμενη υπό ανάθεση σύμβαση, δεδομένου ότι από την κείμενη εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή των οικονομικών φορέων στις εκάστοτε διαγωνιστικές διαδικασίες και συνεχεται με το σύνολο των συμβάσεων που έχουν κατά περίπτωση αναλάβει και ήδη εκτελούν, αρκεί ο προϋπολογισμός μίας αναλογικής επιβάρυνσης για ιατρό εργασίας και τεχνικό ασφαλείας για την νομιμότητα και ορθότητα της οικονομικής προσφοράς. Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ακόμη ότι έχοντας συνάψει με την εταιρεία «...» σχετικές συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, οι προαναφερθείσες υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας για τους εργαζόμενους που θα απασχοληθούν στο υπό ανάθεση έργο θα παρέχονται άνευ οποιουδήποτε ανταλλάγματος και λόγω της άριστης συνεργασίας της με την εταιρεία αυτή,. Σε κάθε περίπτωση η παρεμβαίνουσα υπολογίζει αναλογικά το ποσό των ...€, για τυχόν έκτακτα έξοδα και έκτακτες δαπάνες διοικητικής υποστήριξης του έργου αυτού.

23. Η **παρεμβαίνουσα**, ως προς τα λοιπά λειτουργικά έξοδα της εταιρείας, παραθέτει ότι είναι άρτια οργανωμένη και διαθέτει το απαιτούμενο προσωπικό για την επιτυχή εκτέλεση των έργων που αναλαμβάνει. Η συμμετοχή της σε δημόσιους διαγωνισμούς και η επιτυχής ανάληψη έργων της έχει προσδώσει πολύτιμη εμπειρία και τεχνογνωσία. Συνεπώς, για την παροχή των κρινόμενων υπηρεσιών δεν θα απαιτηθούν επιπλέον διοικητικά κόστη, καθώς όλες οι διοικητικές δαπάνες έχουν ήδη εξοφληθεί από προηγούμενες υπηρεσίες. Σε κάθε περίπτωση και για την αντιμετώπιση τυχόν έκτακτων εξόδων, η εταιρεία της υπολογίζει το ποσό των ...€.

24. Αναφορικά με τον πιο πάνω μοναδικό λόγο της προδικαστικής προσφυγής, γίνονται δεκτά τα εξής: Καταρχήν, επισημαίνεται ότι με τον **τρίτο λόγο της αρχικής προσφυγής** με ΓΑΚ 989/8.7.2024, η προσφεύγουσα στρεφόταν κατά της παρεμβαίνουσας (...) ισχυριζόμενη ότι υπολογίζει ασυνήθιστα χαμηλό διοικητικό κόστος για το τμήμα 1. Ειδικότερα, κατά τους ισχυρισμούς της, το ποσό των ... ευρώ που είχε υπολογίσει η παρεμβαίνουσα ως διοικητικό κόστος για το Τμήμα 1 της σύμβασης δεν επαρκούσε, διότι δεν κάλυπτε: **α)** τις δαπάνες δημοσιεύσεων ποσού ... ευρώ, **β)** κόστος οχήματος και βενζίνης για τη σύμφωνα με την τεχνική έκθεση (σελίδα 58) της Διακήρυξης) **γ)** το κόστος

εισφοράς ΕΛΠΚ για τα ... άτομα που αναφέρει ότι θα απασχολήσει (... χ ...=) ... ευρώ **δ)** το κόστος απασχόλησης ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας **ε)** το κόστος έκδοσης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης **στ)** κόστος γραμματειακής υποστήριξης.

25. Για την παραπάνω προσφυγή εκδόθηκε η .../2024 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ, με την οποία ειδικότερα κρίθηκαν – μεταξύ άλλων - τα εξής:

«33. Απορριπτέος ως αόριστος είναι και ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας σχετικά με το κόστος οχήματος και βενζίνης για τη ... σύμφωνα με την τεχνική έκθεση (σελίδα 58) της Διακήρυξης γιατί δεν προσδιορίζεται ειδικότερα το κονδύλι που αντιστοιχεί στη συγκεκριμένη σύμβαση. Σε κάθε περίπτωση στο έγγραφο της αναθέτουσας με αρ. πρωτ. .../11.04.2024 με το οποίο απαντά σε ερώτημα παροχής διευκρινίσεων αναφέρεται ότι «η ... είναι στατική και στην ... κυρίως και πέριξ της ... αυτής. Κατά συνέπεια το όχημα είναι απαιτητό για λόγους ... από τις ... περισσότερο και δευτερευόντως για την αποτροπή και την αποθάρρυνση των ενδεχόμενων ανεξέλεγκτων από τρίτους αποθέσεων στον Σε όλους τους ... οι αναφερόμενες ... είναι ... και εντός του Κατά συνέπεια τα διανυόμενα χιλιόμετρα του οχήματος θα είναι μηδενικά για τους σκοπούς της ..., ενώ το χρονικό διάστημα κάλυψης της υπηρεσίας για τον ... θα αφορά μόνο το έτος 2025. Τέλος, αόριστα προβάλλεται και το κόστος γραμματειακής υποστήριξης δεδομένου ότι δεν προσδιορίζεται κάποιο συγκεκριμένο ποσό σχετικά με τη συγκεκριμένη σύμβαση. Οι παραπάνω ισχυρισμοί βασίζονται σε ίδιες εκτιμήσεις της προσφεύγουσας και όλως υποθετικά κριτήρια και δεν είναι ικανοί να καταδείξουν υπέρβαση, από την αναθέτουσα αρχή, των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει ως προς το ζήτημα αυτό (πρβλ. ΔΕΑ 701/2023, σκ. 20, ΕΑ ΣτΕ 20/2020).

34. Τέλος, λαμβανομένων υπόψη των παραπάνω δαπανών, ήτοι: **α)** τις δαπάνες δημοσιεύσεων, οι οποίες προσδιορίστηκαν συγκεκριμένα από την αναθέτουσα αρχή, σε ... ευρώ για το σύνολο του διαγωνισμού, **β)** το κόστος εισφοράς ΕΛΠΚ ποσού (... χ ...=) ... ευρώ για τα ... άτομα που αναφέρει ότι θα απασχολήσει η παρεμβαίνουσα και **γ)** το κόστος εγγυητικών επιστολών το οποίο ορίζεται στη Διακήρυξη στο ποσό των (...+...=) ... ευρώ, δεν προκύπτει η επάρκεια του κονδυλίου του διοικητικού κόστους στην οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας. Όμως, η ΕΑΔΗΣΥ δεν μπορεί να υποκαταστήσει την αναθέτουσα αρχή στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του άρθρου 88 ν. 4412/2016,

ήτοι στην έκδοση αιτιολογημένης απόφασης αποδοχής των οικονομικών προσφορών ή απόρριψής τους ως ασυνήθιστα χαμηλών, η οποία (έκδοση της οικείας απόφασης) προϋποθέτει την ανάπτυξη πραγματικού διαλόγου μεταξύ του οικονομικού φορέα και της αναθέτουσας αρχής για τη διαπίστωση της σοβαρότητας και της φερεγγυότητας των προσφορών. Κατά συνέπεια, ο τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός, οι προσβαλλόμενες να ακυρωθούν κατά το μέρος τους που έκαναν δεκτή την προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας, χωρίς να την καλέσουν να παράσχει εξηγήσεις επί της προσφερθείσας τιμής ως προς το κονδύλιο του διοικητικού κόστους, και η υπόθεση να αναπεμφθεί στην αναθέτουσα αρχή, ώστε να εκτιμηθεί αιτιολογημένα από τα αρμόδια όργανά της, κατ' ενάσκηση των κατ' άρθρα 88 ν. 4412/2016 και 3.1.2.1.γ' της Διακήρυξης αρμοδιοτήτων τους, εάν η προσφορά της παρίσταται ασυνήθιστα χαμηλή και οι προσφερθείσες τιμές ανεπαρκείς για την εκτέλεση του Τμήματος 1 της σύμβασης».

26. Σε συμμόρφωση προς την .../2024 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ (πρβλ. σκ. 4 της παρούσας), η Αναθέτουσα Αρχή με το αίτημα παροχής διευκρινίσεων με αρ. πρωτ. .../07.10.2024 κάλεσε την εταιρία ... σε εξηγήσεις ως προς τον ασυνήθιστα χαμηλό χαρακτήρα της προσφοράς της, και συγκεκριμένα του διοικητικού κόστους. Η εταιρία υπέβαλε το έγγραφο διευκρινίσεων με αρ. πρωτ. .../23-10-2024 το οποίο αναφέρει κατά λέξη τα παρακάτω:

“Α) Κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής: Το κόστος έκδοσης και διατήρησης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, ανέρχεται στο ποσό των 30,45 € για ολόκληρο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης (ήτοι ... € ποσό εγγυητικής επιστολής συμμετοχής X ... % κόστος προμήθειας εγγυητικής επιστολής συμμετοχής ανά αδιαίρετο τρίμηνο, σύμφωνα με την εν ισχύ συμφωνία σχετικά με τις προμήθειες εγγυητικών επιστολών που έχουμε συνάψει με την τράπεζα ..., με = ... € X 5 αδιαίρετα τρίμηνα από .../.../2024 – .../.../2025 χρόνος ισχύος εγγυητικής επιστολής συμμετοχής = 30,45 € για όλο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης.

Β) Κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης: Η εταιρεία μας έχει προγραμματίσει σε περίπτωση που αναδειχθεί Ανάδοχος του υπό ανάθεση έργου, να εκδώσει από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, με ελάχιστη προμήθεια, δεδομένου ότι για την έκδοση γραμματίου σύστασης παρακαταθήκης καταβάλλονται δικαιώματα

κατά τη σύσταση 5% επί του ποσού παρακατάθεσης, με ανώτερο ποσό τα 50,00 € εφάπαξ. Ως εκ τούτου για την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, ποσού ... € (... € εκτιμώμενη αξία της σύμβασης $\times 4 \%$), το κόστος έκδοσης γραμματίου παρακαταθήκης ανέρχεται στο ποσό των 40,00 € (... € $\times \dots / 1000 = 30,43$ €). Επομένως για κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, θα απαιτηθούν συνολικά 30,43 €.

Γ) Κόστος Δημοσίευσης. Αναλογική Επιβάρυνση τμήματος 1. Οι δαπάνες δημοσίευσης της διακήρυξης στον τύπο προσδιορίστηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή στη διακήρυξη, στο ποσό των 193,44 € για το σύνολο του έργου, δηλαδή και για το τμήμα 1 και για το τμήμα 2. Επομένως η αναλογική επιβάρυνση του κόστους δημοσίευσης της διακήρυξης στο τμήμα 1, δεδομένου ότι το τμήμα 1 αποτελεί το 97,07 % του συνολικού προϋπολογισμού της διακήρυξης [(... € προϋπολογισμός τμήματος 1 / ... € συνολικός προϋπολογισμός) $\times 100$], ανέρχεται σε ... €. Ως εκ τούτου το κόστος Δημοσίευσης για το τμήμα 1 ανέρχεται σε ... €.

Δ) Κόστος Ε.Λ.Π.Κ: Η εταιρεία μας, πλήρως συμμορφούμενη με τις απαιτήσεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, υπολογίζει κόστος υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων (Ε.Λ.Π.Κ.), σύμφωνα με το άρθρο 34 του Ν. 4144/2013 σε συνδυασμό με την υπ' αριθ. 49/2013 Εγκύκλιο του ΙΚΑ (αριθ. πρωτ. Ε20/2/2-8-2013, όπως αυτά ισχύουν) κόστος Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων, ποσού 180,00 € συνολικά και συγκεκριμένα: 20,00 € ετησίως ανά άτομο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία $\times \dots$ άτομα φυσική παρουσία = 180,00 €.

Ε) Κόστος Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας: Ο ιατρός εργασίας και ο τεχνικός ασφαλείας δεν υπάγονται στο προσωπικό εκτέλεσης της σύμβασης, με συνέπεια το κόστος τους να μην περιλαμβάνεται στο συνολικό εργατικό κόστος, αλλά στα επιμέρους στοιχεία κόστους που βαρύνουν την οικεία σύμβαση, υπολογιζόμενο-ενόψει της μη πρόβλεψης στους όρους της διακήρυξης συγκεκριμένου χρόνου και τρόπου απασχόλησης (ωράριο και ώρες απασχόλησης) - εντός του τρόπου άσκησης και οργάνωσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας κάθε διαγωνιζομένου. Επομένως το κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, δεν επιβαρύνει μόνο την προκείμενη υπό ανάθεση σύμβαση, δεδομένου ότι εκ της κείμενης νομοθεσίας η εταιρεία μας οφείλει με βάση την κείμενη εργατική νομοθεσία να διαθέτει σταθερά ιατρό εργασίας και

τεχνικό ασφαλείας, ενόψει της φύσης της επιχειρηματικής της δραστηριότητας. Δεδομένου ότι η μη παράβαση της κείμενης εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας αποτελεί προϋπόθεση για τη συμμετοχή των οικονομικών φορέων στις εκάστοτε διαγωνιστικές διαδικασίες και συνέχεται με το σύνολο των συμβάσεων που έχουν κατά περίπτωση αναλάβει και ήδη εκτελούν, αρκεί ο προϋπολογισμός μίας αναλογικής επιβάρυνσης για ιατρό εργασίας και τεχνικό ασφαλείας για την νομιμότητα και ορθότητα της οικονομικής προσφοράς. Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 2 του ν. 3850/2010 ορίζεται ότι στις επιχειρήσεις που απασχολούν 50 και άνω εργαζομένους ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας. Η εταιρεία μας έχει συνάψει με την εταιρεία «...» σχετικές συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας. Επομένως χρησιμοποιούμε τις υπηρεσίες ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, σύμφωνα με το νόμο. Όπως προκύπτει από τις επισυναπτόμενες βεβαιώσεις της εταιρείας «...» ΔΕΝ επιβαρυνόμαστε με επιπρόσθετο κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας από την ανάληψη του υπό ανάθεση έργου (σχετικό 2). Ειδικότερα, οι υπηρεσίες ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας καλύπτονται από τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας που έχουμε συνάψει με την ανώνυμη εταιρεία «...» και λόγω της άριστης συνεργασίας μας με την εν λόγω εταιρεία, οι υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας για τους εργαζόμενους που θα απασχοληθούν στο υπό ανάθεση έργο θα παρέχονται άνευ οποιδήποτε ανταλλάγματος. Πλην όμως σε κάθε περίπτωση η εταιρεία μας έχει υπολογίσει στην οικονομική προσφορά αναλογία του εν λόγω κόστους στην υπό ανάθεση σύμβαση, η οποία ανέρχεται στο ποσό των ... € για όλο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης του έργου και αντιστοιχεί σε απασχόληση ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας για 20 ώρες ετησίως X ... € ωρομίσθιο απασχόλησης.

ΣΤ) Αναφορικά στο Κόστος Ασφαλιστικής Κάλυψης του Έργου: Η εταιρεία μας διαθέτει και θα εξακολουθήσει να διαθέτει ασφαλιστήριο συμβόλαιο σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διακήρυξης. Το εν λόγω κόστος αποτελεί μία πάγια δαπάνη της Εταιρείας και καλύπτει όλες τις συμβάσεις της εταιρείας. Όπως αποδεικνύεται από το ερώτημα της εταιρείας μας προς την «...» και την από 16/10/2024 απάντησή της ως προς τη μη επιβάρυνση του εν ισχύ ασφαλιστηρίου συμβολαίου «...» με επιπρόσθετο κόστος ασφαλίσεων για τη

σύναψη σύμβασης με το ... για το επίδικο τμήμα της Διακήρυξης, η εταιρεία μας δεν επιβαρύνεται με επιπρόσθετο κόστος έκδοσης ασφαλιστηρίου συμβολαίου καθώς το υπό ανάθεση έργο θα συμπεριληφθεί στο εν ισχύ ασφαλιστήριο συμβόλαιο με την «...». Σε κάθε πάντως περίπτωση η εταιρεία μας έχει υπολογίσει στην οικονομική της προσφορά και ένα ενδεικτικό ποσό αναλογικής επιβάρυνσης ασφαλιστηρίου συμβολαίου για το υπό ανάθεση έργο για κάλυψη παντός ενδεχομένου ύπαρξης οιασδήποτε υποθετικής μελλοντικής δαπάνης, όλως εξαιρετικώς και εκτάκτως, ποσού ... € ετησίως.

Ζ) Λοιπά Λειτουργικά Έξοδα, & τυχόν έκτακτες ανάγκες. Η εταιρεία μας είναι άρτια οργανωμένη και έχει επανδρωθεί με το απαιτούμενο διοικητικό προσωπικό αλλά και με έμπειρο και κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό υλοποίησης, επαρκές για τις ανάγκες των έργων που αναλαμβάνουμε. Διαθέτουμε ικανά στελέχη και αυτοτελή τμήματα που καλύπτουν αφενός τις εξειδικευμένες και διαρκώς εξελισσόμενες ανάγκες της εσωτερικής λειτουργίας της εταιρείας (διευθύνων σύμβουλος, διοικητικός διευθυντής, διευθυντής ..., διευθυντής προσωπικού, νομικό τμήμα, εμπορικό τμήμα, λογιστήριο, εκπαιδευτικό κέντρο) και αφετέρου τις ανάγκες για την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση των ... και υλοποίηση των έργων (διευθυντής ..., διευθυντής προσωπικού, ...). Λόγω δε της ύπαρξης ιδιαίτερα πεπειραμένου και εξειδικευμένου προσωπικού, του οποίου οι δαπάνες μισθοδοσίας και λειτουργίας ήδη καλύπτονται από την εκτέλεση πλείστων έργων, που ήδη έχουμε αναλάβει, η εταιρεία μας για το υπό κρίση έργο δεν θα χρειαστεί να προσλάβει επιπλέον προσωπικό ούτε να καλύψει νέες δαπάνες εργασίας και διοικητικής λειτουργίας επιπλέον των ήδη διοικητικών υπευθύνων και των ήδη καλυμμένων και εξοφλημένων διοικητικών δαπανών από τις παράλληλες ήδη αποπληρωμένες παρασχεθείσες υπηρεσίες της εταιρείας μας σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Σημειωτέον δε ότι η εταιρεία μας, λόγω της συμμετοχής της μέχρι και σήμερα σε πλήθος δημοσίων διαγωνισμών, αλλά και λόγω της ανάληψης από μέρους της πλείστων όσων ..., διαθέτει ήδη το ανθρώπινο δυναμικό που απαιτείται για την εκτέλεση του εν λόγω έργου. Παράλληλα, η συμμετοχή μας σε δημόσιους διαγωνισμούς και η επιτυχής ανάληψη και διεκπεραίωση έργων μέσα από την παραπάνω διαδικασία, καθώς και η ανάληψη μεγάλου αριθμού έργων ..., έχει προσδώσει στην εταιρεία μας πολύτιμη εμπειρία και ικανότητα, την οποία αξιοποιούμε καθημερινά παρέχοντας

υψηλού επιπέδου υπηρεσίες. Μελετούμε επισταμένα τις ιδιαίτερες ανάγκες του εκάστοτε ... και διατυπώνουμε ειδικό πρόγραμμα και εγχειρίδιο παροχής υπηρεσιών για κάθε έργο παρέχοντας τα απαιτούμενα υλικά μέσα και ανθρώπινο δυναμικό και βρισκόμαστε σε πλήρη ετοιμότητα για την ανάληψη υπηρεσιών ... ανά δέκα και δεκαπέντε ημέρες. Συνεπώς για την παροχή των υπό κρίση υπηρεσιών δεν θα απαιτηθεί ούτε θα επιβαρυνθεί η εταιρεία μας από επιπλέον διοικητικά κόστη, καθώς όλες αυτές οι διοικητικές δαπάνες - ανάγκες έχουν ήδη εξοφληθεί από προηγούμενες παρασχεθείσες και εξοφληθείσες υπηρεσίες σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Σε κάθε περίπτωση η εταιρεία μας υπολογίζει αναλογικά το ποσό των 11,75€, για τυχόν έκτακτα έξοδα και έκτακτες δαπάνες διοικητικής υποστήριξης του εν λόγω έργου. Ως εκ τούτου, το διοικητικό κόστος της προσφοράς μας για το τμήμα 1, ποσού ... € είναι όχι μόνο απόλυτα νόμιμο αλλά και εύλογο, καθώς το υποβληθέν διοικητικό κόστος της προσφοράς μας ανταποκρίνεται στις ανάγκες του έργου, αλλά και είναι άκρως ανταγωνιστικό έναντι εταιρειών με μικρότερο κύκλο εργασιών ή λιγότερα έτη δραστηριοποίησης, καθώς η εταιρεία μας είναι πλήρως οργανωμένη με τρόπο που δύναται να καλύψει τις ανάγκες του εν λόγω έργου χωρίς να χρειαστεί να υπάρξουν πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις αναφορικά με όλους τους προαναφερθέντες ανθρώπινους, υλικούς ή τεχνικούς πόρους και συνεπώς όλως νομίμως και ευλόγως χωρίς επιπλέον επιβάρυνση της προσφοράς μας αλλά και κυρίως χωρίς επιπλέον επιβάρυνση της αναθέτουσας αρχής».

27. Στη συνέχεια, με το πρακτικό 4 με αρ. πρωτ. .../... .2024 το οποίο εγκρίθηκε με την .../2024 απόφαση της ... Επιτροπής, η επιτροπή του διαγωνισμού, εισηγήθηκε την αποδοχή των έγγραφων εξηγήσεων της παρεμβαίνουσας, με το ακόλουθο σκεπτικό: **«α)** βάσει των όρων της Διακήρυξης η εγγυητική επιστολή συμμετοχής απαιτείται για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης (2.2.2.1, σελ. 11 Διακήρυξης «...για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς εγγυητική επιστολή συμμετοχής, ως εξής: ΤΜΗΜΑ 1 ποσό»), **β)** ότι η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης απαιτείται για την υπογραφή της σύμβασης (4.1 Διακήρυξης σελ.47 «...για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με το αρ. 72 του ν. 4412/2016, το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό 4% επί της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης ή του

τμήματος αυτής...»), γ) ότι σύμφωνα με το αρ. 68 του Ν. 3863 στη σελ. 36 της Διακήρυξης αναφέρεται «...πρέπει επίσης να υπολογίζουν ένα εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους...», δ) ότι σε παλιότερες αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ (1205/2022 & 1260/2022) αναφέρεται: «...στο διοικητικό κόστος των διαγωνιζομένων σε δημόσιους διαγωνισμούς δεν περιλαμβάνεται το κόστος εγγυητικής επιστολής συμμετοχής...» καταλήγουμε ότι η νομολογία ακόμη και εάν εντάσσει στην έννοια του διοικητικού κόστους τα έξοδα έκδοσης εγγυητικών επιστολών αναφέρεται στο κόστος έκδοσης αυτών και όχι στη συνολική αξία των εγγυητικών. Εφόσον λοιπόν δεν προσδιορίζονται στη διακήρυξη τα επιμέρους στοιχεία του διοικητικού κόστους και λαμβάνοντας υπόψη ότι στο διοικητικό κόστος εμπίπτει έστω το κόστος έκδοσης των εγγυητικών επιστολών και όχι η συνολική τους αξία και δεδομένων των εξηγήσεων που παρείχε η εταιρία αποδεχόμαστε την οικονομική της προσφορά».

28. Ως προς την αιτιολογία της προσβαλλόμενης απόφασης λεκτέα τα εξής: Αιτιολογία είναι, γενικά, η αναφορά των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την έκδοση της διοικητικής πράξης και της ερμηνείας τους, της διαπίστωσης ότι συντρέχουν οι πραγματικές και νομικές καταστάσεις ενόψει των οποίων επιβάλλεται ή επιτρέπεται η έκδοση της πράξης κατ' εφαρμογή των κανόνων αυτών, τη διαπίστωση της συνδρομής και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και των σκέψεων του διοικητικού οργάνου που οδήγησαν στην έκδοση ή την άρνηση της έκδοσης της διοικητικής πράξης. Σύμφωνα δε με το άρθρο 17, παρ. 2 του ΚΔΔ, «*Η αιτιολογία πρέπει να είναι σαφής, ειδική, επαρκής και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν προβλέπεται ρητώς στο νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξης.*». Η αιτιολογία είναι σαφής όταν καταγράφονται με διαυγή τρόπο οι σκέψεις του διοικητικού οργάνου, με τη χρήση των κατάλληλων διατυπώσεων με βάση τους κανόνες της νεοελληνικής γλώσσας σε επίπεδο γραμματικής και συντακτικού (λεκτική λειτουργία). Στη διοικητική πράξη πρέπει να γίνεται μνεία συγκεκριμένων στοιχείων που στηρίζουν το συμπέρασμά της (βλ. ΣΤΕ 3692/2001, 4223/2000). Δεν πρέπει να περιορίζεται στην επανάληψη στερεότυπων εκφράσεων που προέρχονται από τον νόμο που διέπει την υπόθεση (ΣΤΕ 2584/2001) ούτε να στηρίζεται σε αντιφατικά στοιχεία (ΣΤΕ 941/1989, ΟΛ 3158/1976). Συναφώς, η αναθέτουσα αρχή οφείλει να

αιτιολογήσει πλήρως και ειδικώς την απόφασή της, βασιζόμενη στην φερεγγυότητα της προσφοράς και στην ανάπτυξη ανταγωνισμού, η δε αιτιολόγηση πρέπει να προσδιορίζει συγκεκριμένα τα σημεία που κρίνει ανεπαρκή ή ανακριβή. Σε περίπτωση που, παρά τις εξηγήσεις που παρέχει ο διαγωνιζόμενος, η προσφορά εγκυμονεί κινδύνους για την μη εκτέλεση της σύμβασης, πρέπει να απορριφθεί.

29. Στην προκείμενη περίπτωση, η προσβαλλόμενη παρίσταται νόμιμα αιτιολογημένη ως προς το διοικητικό κόστος που υπολογίζει η παρεμβαίνουσα στην οικονομική της προσφορά. Ειδικά ως προς το κόστος έκδοσης των εγγυητικών επιστολών, όπως βάσιμα ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα, το κόστος των εγγυητικών επιστολών συμμετοχής και καλής εκτέλεσης δεν περιλαμβάνει ολόκληρο το ποσό της εγγύησης, αλλά περιλαμβάνει το ποσό της προμήθειας για την έκδοση και διατήρηση αυτών που στη συγκεκριμένη περίπτωση ανέρχονται σε 30,45 € και 30,43 € αντίστοιχα για όλο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης της σύμβασης, απορριπτομένων ως αβάσιμων των αντίθετων ισχυρισμών της προσφεύγουσας.

30. Ως προς το αναλογικό κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, σε κάθε περίπτωση, η παρεμβαίνουσα έχει υπολογίσει στην οικονομική προσφορά αναλογία του κόστους αυτού στην υπό ανάθεση σύμβαση, η οποία ανέρχεται στο ποσό των ... € για όλο το χρονικό διάστημα εκτέλεσης του έργου και αντιστοιχεί σε απασχόληση ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας για 20 ώρες ετησίως X ... € ωρομίσθιο απασχόλησης.

31. Ως προς το κόστος οχημάτων και βενζίνης για τη ..., οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας αφενός απορρίφθηκαν με την .../2024 απόφαση του 1ου κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ αφετέρου έχουν ήδη διευκρινιστεί με το έγγραφο με αρ. πρωτ. .../11.4.2024 (βλ. παραπάνω σκ. 16, σελ. 9) και δεν χρειάζεται περαιτέρω διευκρίνιση.

32. Ως προς το αναλογικό κόστος ασφαλιστικής κάλυψης του έργου, η παρεμβαίνουσα παρέχει εξηγήσεις αναφέροντας ότι έχει υπολογίσει στην οικονομική της προσφορά και ένα ενδεικτικό ποσό αναλογικής επιβάρυνσης ασφαλιστηρίου συμβολαίου για το υπό ανάθεση έργο για κάλυψη παντός ενδεχομένου ύπαρξης οιασδήποτε υποθετικής μελλοντικής δαπάνης, όπως εξαιρετικώς και εκτάκτως, ποσού ... € ετησίως.

33. Ως προς το κόστος Δημοσίευσης για το τμήμα 1 ανέρχεται σε ... € (... €, και για τα δύο τμήματα, 1 και 2).ενώ ως προς τα λοιπά λειτουργικά έξοδα της εταιρείας και τυχόν έκτακτες ανάγκες, η παρεμβαίνουσα υπολογίζει αναλογικά το ποσό των 11,75€, για τυχόν έκτακτα έξοδα και έκτακτες δαπάνες διοικητικής υποστήριξης του έργου.

34. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι το διοικητικό κόστος της προσφοράς της παρεμβαίνουσας για το τμήμα 1 ποσού ... € παρίσταται νόμιμα αιτιολογημένο καθώς και ότι δεν υφίσταται υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας και οι αντίθετοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι.

35. Κατόπιν των παραπάνω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί και να καταπέσει το καταβληθέν παράβολο.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 27 Ιανουαρίου και εκδόθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2025, στην Αθήνα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ-ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΧΑΡΙΤΟΥ